

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/219/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6612211382
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2013:6612211382.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a sudcov JUDr. Alexandra Mojša a JUDr. Ivici Hanuskovej, v právnej veci žalobcu V. W. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., D. L. XXXX, zastúpeného advokátskou kanceláriou Ulianko & Holčík, s. r. o., so sídlom Zvolen, Námestie SNP 41, IČO: 36 856 517 proti žalovaným 1/ Q. W. V., advokátovi advokátska kancelária so sídlom R., Q. XXX/XX, IČO: 45 025 568, zastúpenému JUDr. Vierou Novákovou, advokátkou, advokátska kancelária Banská Bystrica, J. Kráľa 7, 2/ C. V., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., W. XXXX/XX, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody ÚVTOS Košice - Šaca, Budovateľská 1, zastúpenému JUDr. Monikou Ludikovou, advokátkou, advokátska kancelária Zvolen, Hviezdoslavova 16, o zaplatenie 30.000,- EUR s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 9C/79/2012 - 106 z 30. 01. 2013, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým žalovanému 1/ uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 30.000 EUR spolu s 8,75 % úrokom z omeškania od 26. 07. 2012 do zaplatenia a nahradiť žalobcovi trovy prvostupňového konania a právneho zastúpenia, všetko v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku, potvrdzuje .

Žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia v sume 573,06 EUR na účet právneho zástupcu Ulianko & Holčík, s. r. o., Zvolen, IČO: 36 856 517, vedený v H. Y., a. s., pobočka D., č. účtu XXXXXXXXXXX/XXXX, do troch dní.

Vo výroku, ktorým žalobu žalobcu proti 2/ žalovanému zamietol a 2/ žalovanému náhradu trov konania voči žalobcovi nepriznal, ostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil žalovanému 1/ povinnosť zaplatiť žalobcovi 30.000,- EUR spolu s 8,75 % úrokom z omeškania ročne počnúc od 26. 07. 2012 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku a súčasne uložil žalovanému 1/ povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku 1.800,- EUR a trov právneho zastúpenia v sume 2.775,68 EUR na účet advokátskej kancelárie Ulianko & Holčík, s. r. o., Zvolen, všetko v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku. Proti zostávajúcim výrokom rozsudku, ktorým okresný súd žalobu žalobcu voči 2/ žalovanému o zaplatenie 30.000,- EUR s príslušenstvom zamietol a 2/ žalovanému náhradu trov konania voči žalobcovi nepriznal, nebolo podané odvolanie.

Okresný súd vychádzal zo žalobného návrhu, podľa ktorého žalobca uzavrel dňa 13. 08. 2010 ako kupujúci s 2/ žalovaným, ako predávajúcim, zastúpeným 1/ žalovaným, kúpnu zmluvu o prevode

nehnutelností, ktorej predmetom bol trojizbový byt č. XXX na 3. poschodí vo vchode č. XX bytového domu v R., na W. ulici, súp. č. XXXX spolu s prislúchajúcim spoluvlastníckym podielom na spoločných častiach a zariadeniach bytového domu zapísaných na LV č. XXXX, a spoluvlastníckym podielom na parcele registra „C“ č. XXXX, zapísanej na LV č. XXXXX v kat. úz. R.. V konaní vedenom o vklad vlastníckeho práva bolo preukázané, že splnomocnenie medzi 1/ a 2/ žalovaným neexistuje.

Z pripojeného spisu Správy katastra R. sp. zn. V 1714/2010 okresný súd zistil, že v tomto konaní bolo aj na základe rozsudku Krajského súdu Banská Bystrica 24Sp/16/2010 z 26. 05. 2011, nariadené znalecké dokazovanie. Znalecký posudok vypracoval Ústav súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline pod č. 256/2012, ktorý sa mal vyjadriť k pravosti podpisu 2/ žalovaného na plnomocenstve zo dňa 25. 02. 2010, ktorým bol 1/ žalovaný splnomocnený na predaj bytu a ktoré bolo spísané v C., s osvedčeným podpisom na Obecnom úrade v C.. Znalecký ústav urobil záver, že sporný podpis nie je možné uznať za pravý podpis 2/ žalovaného. Na uvedenom plnomocenstve, ktoré je pripojené v spise sp. zn. V 1714/2010 je uvedené, že 2/ žalovaný C. V. splnomocňuje 1/ žalovaného, Q. W. V., advokáta, aby ho zastupoval vo všetkých právnych veciach, najmä na prevzatie peňazí a na podpisovanie všetkých právnych úkonov týkajúcich sa predaja nehnuteľností, ktoré sú v jeho vlastníctve, evidovaných na liste vlastníctva č. XXXX v kat. úz. a obci R. a to byt č. XXX vo vchode č. XX, na 3. poschodí, ako aj prislúchajúci spoluvlastnícky podiel na parc. č. XXXX, ktorá sa nachádza na liste vlastníctva č. XXXXX v kat. úz. a obci R..

Kúpna zmluva zo dňa 13. 08. 2010 bola uzavretá medzi 2/ žalovaným ako predávajúcim, zastúpeným podľa plnej moci 1/ žalovaným a žalobcom ako kupujúcim. Podľa článku IV bod 1. bola dohodnutá kúpna cena 30.000,- EUR. V článku IV bod 7. bolo uvedené, že predávajúci svojím podpisom potvrdzuje prevzatie kúpnej ceny v celosti. Za predávajúceho zmluvu podpísal 1/ žalovaný na základe plnomocenstva z 25. 02. 2010. Návrh na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností podával žalobca. Správa katastra R. návrh na vklad vlastníckeho práva zo dňa 13. 08. 2010 zamietla, rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 03. 12. 2012. Správa katastra konštatovala, že sporný podpis na plnomocenstve zo dňa 25. 02. 2010 nie je podpisom 2/ žalovaného.

Kúpnu cenu 30.000,- EUR žalobca odovzdal do rúk 1/ žalovaného. 2/ žalovaný prehlásil, že nikdy nesplnomocnil 1/ žalovaného na uzavretie posudzovanej kúpnej zmluvy a plnomocnenstvo nepodpísal. Pretože kúpnu zmluvu uzavrel žalobca s 1/ žalovaným, hoci na tento úkon nebol 1/ žalovaný splnomocnený, sú zmluva o plnomocenstve a kúpna zmluva absolútne neplatné právne úkony a 2/ žalovaný naďalej zostal vlastníkom nehnuteľnosti. Právne úkony postihnuté absolútnou neplatnosťou nemajú za následok vznik, zmenu alebo zánik práv a povinností. Kúpna zmluva medzi žalobcom a 2/ žalovaným nebola vôbec urobená, takže nemohli nastať zmluvou predpokladané následky. Sumu 30.000,- EUR 1/ žalovaný prevzal od žalobcu 13. 08. 2010, čo bolo preukázané z listinných dôkazov, ktoré 1/ žalovaný sám vyhotovil. V plnomocenstve 1/ žalovaný sám konštatoval, že mal okrem iného prevziať peniaze ako kúpnu cenu za byt podľa kúpnej zmluvy zo dňa 13. 08. 2010. Žalobca má právo požadovať poskytnuté plnenie naspäť a 1/ žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 30.000,- EUR bezdôvodné obohatenie. Bezdôvodné obohatenie musí vydať ten, kto ho získal. Nebolo v konaní dôvodné skúmať, či 1/ žalovaný uvedenú sumu, ktorú prevzal ako kúpnu cenu od žalobcu, odovzdal inej osobe. Od 14. 08. 2010 bol 1/ žalovaný v omeškaní s vydaním bezdôvodného obohatenia. Žalobca žiadal priznať úrok z omeškania len od 26. 07. 2012, preto súd nemohol prekročiť žalobou uplatnený nárok.

Okresný súd žalobu proti 2/ žalovanému zamietol, pretože medzi žalobcom a 2/ žalovaným nevznikol zmluvný vzťah. Ťažiskom pre posúdenie, či ide o právny úkon je prejav vôle a jednota vôle a jej prejavu. Kúpnu zmluvu z 13. 08. 2010 podpísal žalobca a 1/ žalovaný bez platného splnomocnenia 2/ žalovaného. Žalovaný v rade 2/ kúpnu cenu neprevzal a so žalobcom žiadnu zmluvu neuzavrel. Pokiaľ 1/ žalovaný odovzdal 30.000,- EUR inej osobe, môže sa sám domáhať zaplatenia (vrátenia) tejto sumy.

Na právne posúdenie okresný súd uviedol § 34, § 37 ods. 1, § 40 ods. 1, ods. 3, § 46 ods. 1, § 22 ods. 1, § 23, § 31 ods. 1, ods. 4, § 489, § 451 ods. 1, ods. 2, § 457, § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka.

O náhrade trov konania okresný súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP a 1/ žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi trovy pozostávajúce zo súdneho poplatku a trov právneho zastúpenia za päť úkonov právnej služby (prevzatie zastúpenia, zastupovanie na pojednávaní 09. 11. 2012, ktoré bolo odročené bez pojednávania, písomné podanie z 19. 11. 2012, zastupovanie na pojednávaní 18. 01. 2013 a 30. 01. 2013). Odmena za jeden úkon 469,74 EUR + paušálna suma náhrad spolu 1.996,39 EUR + 20 % DPH spolu odmena 2.441,87 EUR, ďalej náhrada za stratu času 185,90 EUR a cestovné náhrady 49,30 EUR + 98,60 EUR.

Žalovaný v 2/ rade si trovy právneho zastúpenia neuplatnil, preto mu náhradu trov konania proti žalobcovi nepriznal.

Proti rozhodnutiu okresného súdu podal žalovaný v rade 1/ prostredníctvom právneho zástupcu včas odvolanie, v ktorom okresnému súdu vytýkal nesprávny procesný postup, nevykonanie dokazovania v potrebnom rozsahu a v dôsledku toho nesprávne skutkové zistenia. Okresný súd sa nevysporiadal s právnym posúdením pasívnej legitímácie žalovaného v konaní, z ktorého dôvodu je žaloba postihnutá zmätočnosťou. Okresnému súdu ďalej vytýkal, že postupom v konaní mu bola odňatá možnosť konať a vec bola prejednaná v neprítomnosti žalovaného, aj keď svoju neúčast' na pojednávaní včas odôvodnil. Žalovaný tak nemal možnosť vyjadriť sa k účelovým tvrdeniam žalovaného v 2/ rade a zároveň navrhnúť súdu dôkazy o tom, že 2/ žalovaný splnomocnenie podpísal a svoj podpis bol overovať na Obecnom úrade v D. Žalovaný 2/ vždy používal iný podpis, preto má pochybnosti o hodnovernosti záverov znaleckého posudku, ktorý bol vypracovaný v správnom konaní. K uvedenému posudku a jeho záverom sa nemal možnosť vyjadriť. Ešte pred vypracovaním tohto posudku otec 2/ žalovaného J.. D. V. viackrát 1/ žalovanému povedal, že má dobré vzťahy s konkrétnymi znalcami, čo tiež vzbudzuje jeho nedôveru k posudku. Žalovaný nepopiera zaplatenie kúpnej ceny 30.000,- EUR ale svedecky a listinnými dôkazmi môže preukázať, že kúpnu cenu podľa pokynov a usmernenia 2/ žalovaného odovzdal jeho otcovi J.. D. V. dňa 27. 08. 2010 spolu so sumou 4.000,- EUR ako vrátenej zálohy na trovy právneho zastúpenia, ktorú J.. D. V. 1/ žalovanému poskytol 28. 07. 2010. Výpovede J.. D. V. v iných konaniach možno hodnotiť ako nepravdivé. Žalovaný v rade 1/ by mohol uviesť, čo 2/ žalovaného viedlo k takémuto postupu, do ktorého zainteresoval svojho otca a svoju družku Q. V., ktorá na pokyn 2/ žalovaného spolupôsobila pri predaji sporného bytu. Navrhol rozsudok okresného súdu zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol rozhodnutie okresného súdu potvrdiť ako správne a spravodlivé. Bolo preukázané, že 1/ žalovaný prevzal 30.000,- EUR, pričom nekonal v mene a na účet 2/ žalovaného, keďže k takému konaniu nebol splnomocnený, ale konal vo svojom mene a na svoj účet a teda na strane 1/ žalovaného došlo k bezdôvodnému obohateniu, ktoré je povinný vydať. Pokiaľ sa 1/ žalovaný nezúčastnil žiadneho pojednávania na okresnom súde, hoci bol riadne a včas predvolaný, nezakladá to žiadny z dôvodov odvolania. Žalovaný svoje právo konať pred súdom nevyužil, hoci bol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 OSP. Žalovaný sa najskôr bránil tým, že pasívne legitimovaným je len 2/ žalovaný a neskôr tým, že peniaze odovzdal otcovi 2/ žalovaného. Žalobca uplatnil náhradu trov odvolacieho konania v sume 573,06 EUR za jeden úkon právnej služby vo výške 469,74 EUR + paušálna suma náhrad 7,81 EUR + 20 % DPH.

Žalovaný v 2/ rade vo vyjadrení uviedol, že odvolanie je urážlivé a zavádzajúce voči jeho otcovi J.. V. aj vzhľadom na náhle úmrtie J.. D. V.. J.. V. nikdy nepodpísal výdavkový pokladničný doklad, ani neprevzal od 1/ žalovaného kúpnu cenu 30.000,- EUR. J.. V. nemal vedomosť o osobe znalca, toho určil katastrálny úrad R. a J.. V. len zabezpečoval originály podpisov 2/ žalovaného, ktoré katastrálny úrad následne poskytol znalcovi, nakoľko družka 2/ žalovaného Q. V. odmietla poskytnúť J.. V. pomoc. Q. V. konala bez vedomia 2/ žalovaného a len v súčinnosti s 1/ žalovaným, nepovažuje ju za dôveryhodnú osobu. Žalovaný v rade 1/ mal vedomosť o tom, ktorý znalec vypracoval posudok a mal možnosť sám alebo prostredníctvom svojho právneho zástupcu nahliadnuť do spisu.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací prejednal odvolanie v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) a bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods.2 OSP napadnuté uznesenie podľa § 219 OSP potvrdil, pretože rozhodnutie okresného súdu je vecne správne.

Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Podľa § 451 ods. 2 OZ bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 457 OZ, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Podľa § 120 ods. 4 OSP, súd je povinný okrem vecí podľa odseku 2 poučiť účastníkov, že všetky dôkazy a skutočnosti musia predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie a vo veciach, v ktorých sa nenariaďuje pojednávanie (§ 115a) najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej, pretože na dôkazy a skutočnosti predložené a označené neskôr súd neprihliada. Skutočnosti a dôkazy uplatnené neskôr sú odvolacím dôvodom len za podmienok uvedených v § 205a.

Podľa § 134 OSP listiny vydané súdmi Slovenskej republiky alebo inými štátnymi orgánmi v medziach ich právomoci, ako aj listiny, ktoré sú osobitnými predpismi vyhlásené za verejné, potvrdzujú, že ide o nariadenie alebo vyhlásenie orgánu, ktorý listinu vydal, a ak nie je dokázaný opak, i pravdivosť toho, čo sa v nich osvedčuje alebo potvrdzuje.

Okresný súd v konaní a dokazovaní rešpektoval vyššie citovanú právnu úpravu, zohľadnil všetky skutkové a právne významné skutočnosti, ktoré uviedol v odôvodnení svojho rozhodnutia, na ktoré odvolací súd poukazuje. Z obsahu súdneho spisu a vykonaného dokazovania vyplýva, že okresný súd správne skutkovo a právne posúdil nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré bolo spôsobené tým, že 1/ žalovanému odovzdal sumu 30.000,- EUR, určenú žalobcom na úhradu kúpnej ceny podľa zmluvy z 13. 08. 2010. K prevodu vlastníckeho práva podľa tejto zmluvy, v ktorej 1/ žalovaný vystupoval a túto zmluvu podpisoval ako splnomocnený zástupca žalovaného v rade 2/ nedošlo, lebo v konaní o vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností bolo zistené, že 1/ žalobca nebol na uzavretie zmluvy splnomocnený. O neplatnosti splnomocnenia žalobca nemal a nemusel mať vedomosť. Naopak, žalovaný v rade 1/ je osoba znalá práva, advokát, u ktorého sa konanie s odbornou starostlivosťou a znalosť právnych predpisov predpokladá. Tvrdenie 1/ žalovaného, že peniaze, ktoré pri podpise zmluvy prevzal od žalobcu, odovzdal 27. 08. 2010 otcovi 2/ žalovaného, nemá odporu v kúpnej zmluve, ktorú sám vypracoval, pretože sa v nej uvádzalo len to, že kúpna cena mala byť uhradená predávajúcemu k jeho rukám najneskôr v deň podpisu zmluvy (č. l. 9). Pokiaľ žalovaný s peňažnými prostriedkami nakladal inak ako bolo uvedené v zmluve alebo v splnomocnení, ide to na jeho ťarchu.

Okresný súd správne uzavrel, že splnomocnenie ako aj kúpna zmluva sú absolútne neplatné právne úkony, preto sa žalovaný 1/, ktorý peniaze od žalobcu prevzal, nemôže úspešne brániť chýbajúcou pasívnou legitimáciou ani tým, že konal v mene klienta ako advokát a splnomocnený zástupca. Žalovaný v rade 2/ poprel, žeby mal vedomosť o tom, že žalovaný v 1/ rade konal v jeho mene a okresný súd nemal dôvod aj vzhľadom na § 134 OSP pochybovať o správnosti rozhodnutia katastrálneho úradu, Správy katastra R., ktorá vklad vlastníckeho práva na základe neplatného splnomocnenia a zmluvy zamietla. Žalovaný v rade 1/ mal vedomosť o tom, že v konaní o vklad vlastníckeho práva boli spochybnené ním vykonané právne úkony a preto mu nič nebránilo domáhať sa v proti žalovanému 2/ prípadne ďalším osobám určenia ich platnosti, ak by na takom určení preukazoval právny záujem. V takom konaní mohol uplatňovať aj znalecké dokazovanie a vyvrátiť tvrdenia 2/ žalovaného, ktoré spochybňuje až v odvolacom konaní.

Žalovanému v rade 1/ nebolo v prostupňovom konaní upreté ani právo vyjadriť sa k žalobe a dôkazom a využiť právo na vykonanie dôkazov na preukázanie vlastných tvrdení. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že okresný súd ho spolu s predvolaním na pojednávanie č. k. 9C/79/2012 - 38 z 15. 10. 2012, ktoré nariadil na deň 09. 11. 2012 poučil o procesných právach a povinnostiach. Uvedené písomnosti súdu prevzal 18. 10. 2012 (doručenka č. l. 36). Okrem toho, v ďalšom konaní sa žalovaný v rade 1/ nechal

právne zastupovať, takže jeho osobná účasť na pojednávaní nemusela byť nutná a ani v odvolaní neuviedol, prečo ho mal súd osobne vypočuť. V konaní neboli zistené vady, na ktoré by mal odvolací súd prihliadnuť v zmysle § 205a ods. 1 OSP, a žalovanému nič nebránilo všetky tvrdenia a dôkazy uviesť už v konaní na okresnom súde sám alebo prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Pokiaľ svoje tvrdenia a dôkazy predložil až v odvolaní, jeho odvolacie dôvody neboli spôsobilé zvrátiť správnosť skutkových a právnych záverov okresného súdu.

Okresný súd správne zistil skutkový stav, vyvodil z neho zodpovedajúci právny záver, rešpektoval príslušnú právnu úpravu a zohľadnil všetky právne významné skutočnosti. Jeho rozhodnutie je preto vecne správne. To sa týka aj rozhodnutia o trovách prvostupňového konania, preto odvolací súd rozhodnutie okresného súdu v napadnutej časti potvrdil. Vo výroku, ktorým žalobu žalobcu proti 2/ žalovanému zamietol a 2/ žalovanému náhradu trov konania voči žalobcovi nepriznal, ostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý, lebo tieto výroky neboli napadnuté odvolaním.

Žalobca bol v odvolacom konaní úspešný a preto podľa § 142 ods. 1 a § 149 ods. 1 OSP bola žalovanému uložená povinnosť nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia v sume 573,06 EUR na účet právneho zástupcu Ulianko & Holčík, s. r. o., Zvolen, za jeden úkon právnej pomoci - vyjadrenie k odvolaniu tak, ako boli tieto trovy správne uplatnené podľa § 10 ods. 1, § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, v znení neskorších prepisov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.